

| دیوید هیوم |

کاوشی در خصوص فهم بشری

ترجمه‌ی کاوه لاجوردی

نشر مرکز

فهرست

یادداشت مترجم	هفت
واژه‌نامه	سیزده
اعلان	۱
کاوشی در خصوص فهم بشری	
بخش ۱: در باب گونه‌های متفاوت فلسفه	۵
بخش ۲: در باب خاستگاه ایده‌ها	۱۷
بخش ۳: در باب تداعی ایده‌ها	۲۳
بخش ۴: تردیدهای شکاکانه در خصوص کنش‌های فهم	۳۳
بخش ۵: راه‌حل شکاکانه‌ی این تردیدها	۴۷
بخش ۶: در باب احتمال	۶۳
بخش ۷: در باب ایده‌ی ارتباط ضروری	۶۷
بخش ۸: در باب آزادی و ضرورت	۸۵
بخش ۹: در باب عقل حیوانات	۱۰۷
بخش ۱۰: در باب معجزات	۱۱۳
بخش ۱۱: در باب یک مشیت خاص الهی و یک وضعیت آتی	۱۳۷
بخش ۱۲: در باب فلسفه‌ی آکادمیک یا شکاکانه	۱۵۳
توضیحات	۱۶۹
نمایه‌ی هیوم	۱۷۳

یادداشت مترجم

الف. کاوش اول

دیوید هیوم (۱۷۷۶-۱۷۱۱) هنوز سی ساله نبود که رساله‌ای در باب طبیعت بشری را منتشر کرد، در سه جلد و بدون نام مؤلف.^۱ از کتاب چندان استقبال نکردند، و هیوم، که همواره خوشبین بود، مقصر را نه محتوا بلکه نحوه‌ی عرضه‌ی استدلال‌ها تشخیص داد و مطالب اصلی کتاب را به نحوی موجزتر و با بیانی پخته‌تر در آثار دیگری منتشر کرد. کاوشی در خصوص فهم بشری، که به آن کاوش اول هم می‌گویند، اولین آن آثار دیگر است.^۲ کتاب در ۱۷۴۸ منتشر شد، و این داوری احتمالاً مخالفان چندان نمی‌خواهد داشت که، در کنار تأملات دکارت و نقد اول کانت، مشهورترین و تأثیرگذارترین اثر در فلسفه‌ی دوران مدرن بوده است.

کاوشی در خصوص فهم بشری در زمان حیات هیوم ده بار چاپ شد. در روزگار ما، تا همین اواخر، چاپ استاندارد این کتاب چاپی بود که، همراه با کاوشی در خصوص اصول اخلاقیات (معروف به کاوش دوم، ۱۷۵۱)، لوئیسی سلبی - بیگی در قرن

1. *A Treatise of Human Nature: Being an Attempt to Introduce the Experimental Method of Reasoning into Moral Subjects*. Vol. I, *Of the Understanding* (1739); vol. II, *Of the Passions* (1739); vol. III, *Of Morals* (1740).

۲. تصور ابتدایی‌ای که از مقایسه‌ی حجم و عنوان کاوش اول با حجم و عنوان جلد اول رساله (در باب فهم) حاصل می‌شود شاید این باشد که کاوش اول - که حجم‌اش حدوداً شصت درصد جلد اول رساله است - خلاصه‌ای است از جلد اول آن اثر "نوجوانانه". این تصور دقیق نیست. گرچه بحث‌هایی در جلد اول رساله هست که در کاوش اول نیست، بحث‌هایی هم در اثر ۱۷۴۸ هست که در اثر قبلی نیست؛ در کنار بحث‌های مربوط به آزادی و ضرورت که از جلد دوم رساله به کاوش اول آمده، هیوم در کاوش اول‌اش چیزهایی گنجانده که به‌کلی در رساله غایب‌اند؛ مهم‌ترین اینها بخش دهم کاوش اول است با عنوان "در باب معجزات".